

Organ	Hälso- och sjukvårdsnämnd
Plats	Sammanträdesrum Mälaren, Regionhuset, Västerås
Tidpunkt	Onsdagen den 18 januari 2023
Ledamöter	Lina Eriksson (L), Ordförande Stephanie Bruksgård (M), 1:e vice ordförande Anna Nygren (M) Malin Gabrielsson (KD) Ingvar Jonsson (SD) Gisela Carstinge (SD), deltar digitalt Ulrika Spårebo (S), 2:e vice ordförande Kenneth Östberg (S) Per Strengbom (S) Fehmi Paulus (S) Heidi-Maria Wallinder (V)
Ersättare	Tommy Emterby (KD), deltar digitalt Andreas Akterhag (L) Peter Lilja (SD) Ann-Christine Björkman (S) Barbro Larsson (C)
Övriga	Lars Almroth, hälso- och sjukvårdsdirektör Annette Daneryd, utvecklingschef Liselott Sjöqvist, områdeschef Akutsjukvård Jonas Cederberg, områdeschef Medicinsk diagnostik Christina Ersson, nämndsekreterare, mötessekreterare Fredrik Alm, administrativ chef Daniel Heimer, smittskyddsläkare, § 6 Roger Ärleskog, ekonomichef, § 6 Johan Graff Andersson (L), politisk sekreterare Carolyn Karlsson (SD), politisk sekreterare Leena Kumpula (C), politisk sekreterare

§ 1 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs med tillägg av att ärendet Avgiftsfrihet för sexuellt våldsutsatta föreslås förklaras omedelbart justerat.

§ 2 Föregående protokoll

Anmäls att hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll från sammanträdet 2022-12-07 justerats i föreskriven ordning.

§ 3 Justering

Beslut

1. Per Strengbom utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 4 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum onsdagen den 8 februari 2023 kl 09.00.

§ 5 Samverkan med fackliga organisationer

Ärendena i föredragningslistan har behandlats enligt samverkansavtal.

Vårdförbundet anser inte att det framkommer hur insatserna inom insatsområde säkrad kompetensförsörjning svarar upp mot medarbetarnas behov och säkrar förvaltningens kompetensförsörjning.

§ 6 Muntlig information

- Daniel Heimer informerar om verkställande av beslut om vaccinationer mot TBE och kikhosta. Vaccination av gravida mot kikhosta införs vecka 16. Vaccination av barn och ungdomar behöver utredas ytterligare. Nämnden diskuterar bland annat hur många barn som redan är vaccinerade mot TBE och vaccination på vaccinationsbuss.
- Daniel Heimer informerar om smittläget för influensa, covid-19 och RS-virus. Trenden är att smittan minskar.
- Lars Almroth ger en rapport från Regional särskild sjukvårdsledning, RSSL, inklusive situationen över jul och nyår, med kompletteringar av Liselott Sjöqvist. Han berör kort smittläget och tar sedan upp bland annat överbeläggningar, utlokaliseringar, beläggningsgrad, utskrivningsklara patienter som är kvar på sjukhus samt personalfrånvaro. Han går igenom inriktningen på arbetet framåt och sammanfattar informationen. Nämnden diskuterar bland annat samarbetet med kommunerna om utskrivningsklara patienter, när exempelvis hemtjänst och anhöriga får information om att en patient kommit in till sjukhus, det goda arbete som utförs inom sjukvården, risken för smittspridning på akutmottagningen, hur Samlad Service kan stötta vårdpersonalen samt planering för att undvika överbeläggning på olika avdelningar.
- Lars Almroth informerar om Hälso- och sjukvårdsförvaltningens förvaltningsplan. Han går bland annat igenom mål och principer för arbetet, grunduppdraget samt planens struktur och går sedan över till ekonomi. I förvaltningsplanen redovisas en underskottspost på - 800 miljoner kronor. Han går igenom planerade sparåtgärder, bland annat minskning av inhyrd personal och försäljning av vård, samt olika faktorer som kan påverka det ekonomiska utfallet. Nämnden diskuterar bland annat hantering av hjälpmedel, förvaltningsplanens struktur, indikatorer samt tillägg av missbruksvård.
- Roger Ärleskog informerar om statsbidrag för tillgänglighet respektive vårdplatser 2023. Han inleder med utfallet av statsbidraget för tillgänglighet 2022 där Region Västmanland fick näst bäst utfall av alla regioner, och går över till statsbidrag för 2023. Han går igenom förändringar i regelverket, möjligt utfall

och fördelning av bonuspottpengar, och går sedan över till hur kraven för att få statsbidrag ska mötas. Han tar också upp statsbidrag för vårdplatser och vad de planeras användas till.

Nämnden diskuterar bland annat regionens möjlighet att nå de uppsatta målen, om de nya reglerna kräver mer administration, prestationsbaserade statsbidrag jämfört med riktade statsbidrag samt krav för att få statsbidrag i förhållande till medicinsk prioritering.

- Lars Almroth informerar om förvaltningens svar på IVO:s, Inspektionen för vård och omsorg, granskning av vårdplatser.
Nämnden diskuterar bland annat överbeläggning och IVO:s rapport.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 7 Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2023

HSF230021

Regionen förverkligar den politiska vilja som uttrycks av regionfullmäktige med hjälp av mål- och uppdragsstyrning. Styrsignalerna dokumenteras och förmedlas i dokumentkedjan Regionplan, Förvaltningsplan och Verksamhetsplan.

Redovisad förvaltningsplan utgår från Regionplan 2023-2025. I förvaltningsplanen beskrivs vilka åtgärder som ska genomföras för att förverkliga mål och uppdrag givna av regionfullmäktige och hälso- och sjukvårdsnämnd, i syfte att uppnå hög kvalitet, god arbetsmiljö och kompetensförsörjning och hållbar ekonomi. I planen fastställs förvaltningens ekonomiska förutsättningar med uppgift om ramar, ersättning, investeringar och budget. Planen ligger till grund för nämndens löpande uppföljning av mål, uppdrag och genomförande.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i uppdrag att långsiktigt nå en hållbar kostnadsutveckling som leder till balans mellan verksamhet och finansiering. Konkreta aktiviteter som leder till detta finns i förvaltningsplanen. Baserat på forskning och erfarenheter från framgångsrika hälso- och sjukvårdsorganisationer kommer hälso- och sjukvårdsförvaltningen att fokusera arbetet inom tre områden:

1. Traditionella besparingar och effektiviseringar
2. Standardisering och minskad variation
3. Systemperspektiv och uppströmsarbete för att främja hälsa och förebygga ohälsa

Förvaltningens aktiviteter innehåller samtliga dessa aspekter, och kommer att bidra till en lägre kostnadsutveckling över tid.

Förvaltningsplanen är en rullande treårsplan där det andra och det tredje året utgör ingång i kommande årsplaner. Hälso- och sjukvårdsnämnd äger rätt att revidera förvaltningsplanen.

Beslut

1. Förvaltningsplan för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2023-2025 godkänns med vid mötet redovisade ändringar.

2. Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande får i uppdrag att teckna förvaltningsplan med förvaltningsdirektör.

Protokollsanteckning

- Bilaga 1 Ulrika Spårebo, Kenneth Östberg, Per Strengbom och Fehmi Paulus, alla (S), lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.
- Bilaga 2 Heidi-Maria Wallinder (V) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.
- Bilaga 3 Barbro Larsson (C) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 8 Avgiftsfrihet för sexuellt våldsutsatta

HSF230031

Sammanfattning

Under hösten har ett flertal regioner infört avgiftsfrihet för sexuellt våldsutsatta, det handlar i de flesta fall om att det initiala besöket på akuten eller kvinnokliniken ska vara avgiftsfritt likväl som de direkt efterföljande besöken som innefattar provtagningar och kuratorskontakt.

Beskrivning av ärendet

Vid fullmäktiges hantering 2022-12-13 av Regionplan och budget 2023-2025 beslutades det om att återbesök och besök för provtagning och dokumentation ska vara avgiftsfritt för personer som utsatts för sexuellt våld. I linje med detta föreslås nu att all vård i direkt anslutning till händelsen ska vara avgiftsfri. Besök och behandling för eventuella senare följder/tillstånd hanteras på likvärdigt sätt som följder av andra trauma, med samma avgifter som tidigare.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

De ekonomiska konsekvenserna är minskade intäkter av patientavgift för det första besöket, redan idag är återbesök med provtagning och kuratorsbesök avgiftsfria.

Hållbarhet

Förslaget ligger i linje med FN:s Globala mål, mål 5 Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt, men har samma positiva effekt på män som utsätts.

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte ha någon påverkan på miljön.

Mänskliga rättigheter - prövning av barnens bästa

Ärendet bedöms ha en positiv inverkan för vuxna personer som utsatts för sexuellt våld, men det finns ingen direkt inverkan på barns rättigheter då denna vård redan är avgiftsfri. Den avgiftsfria vården för sexuellt våldsutsatta ökar möjligheterna för alla att söka vård. Genom att ingen faktura skickas ut, eller någon notering om besök i Region Västmanland finns på kontotransaktionerna ökar skyddet för till exempel den som lever i ett våldsamt förhållande eller under förtryck.

Invånarperspektiv

Ärendet medför positiva effekter för invånarna enligt ovan. Ärendet har inte varit ämne för samråd med invånarrepresentanter men bedöms ligga i linje med förväntningar i befolkningen.

Uppföljning

Uppföljning görs inom den ordinarie ekonomiska rapporteringen.

I ärendet yrkar

Ulrika Spårebo (S) yrkar att patientavgiften helt tas bort för den som utsatts för sexuellt våld i det akuta skedet och efterföljande behandling, samt att hälso- och sjukvårdsnämnden begär hos regionstyrelsen att få ianspråka den summa som utblir i patientavgifter från regionstyrelsens förfogande för oförutsett 2023.

Ingvar Jonsson (SD) yrkar bifall till beredningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt beredningens förslag.

Beslut

1. Akut vård och därtill relaterad uppföljande vård för personer som utsatts för sexuellt våld ska vara avgiftsfri. Avgiftsfrihet gäller det första besöket, som sker i snar anslutning till händelsen, samt de besök som är direkt kopplade till det akuta skedet.
2. Hälso- och sjukvårdsnämnden begär hos regionstyrelsen att få ianspråka 300 000 kronor för avgiftsfri vård för sexuellt våld ur anslaget till regionstyrelsens förfogande för oförutsett 2023.

Reservation

Ulrika Spårebo, Kenneth Östberg, Per Strengbom och Fehmi Paulus, alla (S), reserverar sig till förmån för Ulrika Spårebos yrkande.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 9 Ökad ersättning för patienter med kommunal vård- och omsorgsplats

HSF230032

Beskrivning av ärendet

Enligt primärvårdsprogrammet har vårdcentralerna i Region Västmanland uppdraget att till kommunerna inom regionen avsätta de läkarresurser som behövs för att enskilda ska kunna erbjudas god hälso- och sjukvård i särskilt boende, korttidsboende och i dagverksamhet som avses i Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) 12 kap 1 §. Detsamma gäller hemsjukvård i ordinärt boende om en kommun ansvarar för vården enligt 14 kap 1 §.

Den demografiska förändringen med en allt äldre och därmed ofta sjukare befolkning innebär utmaningar för vårdcentralerna att hantera de ökande behoven hos denna målgrupp. För att förstärka vårdcentralernas möjligheter att avsätta tillräckligt med resurser för patienterna och kommunernas personal bedöms ett ekonomiskt tillskott behövas under 2023.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

Beslutet innebär inga verksamhetsmässiga förändringar i vårdcentralernas uppdrag men förbättrar förutsättningarna för att leva upp till ökade behov hos målgruppen äldre i samverkan med den kommunala vård- och omsorgen.

Medel för detta har öronmärkts i regionplan 2023-2025 med 7 miljoner kronor. Ersättningen fördelas ut till vårdcentralerna genom Vårdval primärvård, utifrån samma principer och beräkningsgrunder som den fasta vårdpengen.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Mänskliga rättigheter - prövning av barnens bästa

Ärendet bedöms inte ha någon inverkan på mänskliga rättigheter och påverka barnens situation.

Invånarperspektiv

Beslutet stärker förutsättningarna för en jämlik och tillgänglig vård för de äldre i hela länet.

Uppföljning

Uppföljning av vårdcentralernas uppdrag sker löpande genom enheten Vårdval primärvård.

Beslut

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden begär hos regionstyrelsen att få ianspråka 7 miljoner kronor av de medel som reserverats för Primärvården, för att öka ersättningen till vårdcentralerna för stöd till de äldre patienter som har vård- och omsorgsinsatser från kommunerna.

§ 10 Yttrande över revisionsrapport: Granskning av arbete med psykisk ohälsa hos äldre

RV220710

Regionens revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av arbete med psykisk ohälsa hos äldre till regionstyrelsen för yttrande. Vid granskningens genomförande tillhörde Hälso- och sjukvårdsförvaltningen regionstyrelsen. Efter samråd med revisorerna bereder hälso- och sjukvårdsnämnden svaret som därefter fastställs av regionstyrelsen.

Ett förslag till yttrande redovisas.

Beslut

1. Yttrandet godkänns och översänds till regionstyrelsen för svar till revisorerna.

§ 11 Yttrande över revisionsrapport: Granskning av förlossningsvården

RV220709

Regionens revisorer har överlämnat revisionsrapporten Granskning av förlossningsvården till regionstyrelsen för yttrande. Vid granskningens genomförande tillhörde Hälso- och sjukvårdsförvaltningen regionstyrelsen. Efter samråd med revisorerna bereder hälso- och sjukvårdsnämnden svaret som därefter fastställs av regionstyrelsen.

Ett förslag till yttrande redovisas.

Beslut

1. Yttrandet godkänns och översänds till regionstyrelsen för svar till revisorerna.

§ 12 Anmälningssärenden

Bilaga 4

- a) Protokoll över beslut enligt delegation
- b) En primärvårdsreform - bestämmelser med ikraftträdande 2022-07-01, Cirkulär 22:38 från Sveriges Kommuner och Regioner

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

1. Anmälningssärendena läggs till handlingarna.

§ 13 Motion om avgiftsfri vaccinering av barn

RV220423

Felicia Granath (V) föreslår i en motion inkommen 2022-05-30 att Region Västmanland erbjuder vaccination mot TBE för barn utan avgift, erbjuder vaccination mot vattkoppor till barn utan avgift och utreder möjligheten att utöka antalet vaccinationer som erbjuds avgiftsfritt till barn via BVC.

Fullmäktiges presidium har överlämnat motionen till regionstyrelsen för yttrande, RF 2022-06-14 § 76 b). Efter samråd med revisorerna bereder hälso- och sjukvårdsnämnden svaret.

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

Region Västmanland kommer att vaccinera barn i åldrarna 3-19 år mot TBE utan avgift från och med 2023. Folkhälsomyndigheten rekommenderar vaccinering i utsatta områden och utifrån denna rekommendation fattades ett politiskt beslut 2022 - som innebär avgiftsfri vaccinering för barn i Region Västmanland.

I nuläget ingår inte vattkoppor i barnvaccinationsprogrammet eller i rekommendationerna för barn. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att barn med underliggande sjukdomar ska vaccineras, vilket görs i Region Västmanland. Folkhälsomyndigheten har påbörjat en utredning om förutsättningarna att införa vaccination mot vattkoppor i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn.

Region Västmanland uppdaterar utbudet av vaccinationer utifrån bland annat Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Folkhälsomyndigheten utreder behovet av vaccinering och regionen arbetar löpande med att uppdatera sitt vaccinationsutbud utifrån deras rekommendationer.

I ärendet yrkar

Heidi-Maria Wallinder (V) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Heidi-Maria Wallinders yrkande mot beredningens förslag och finner att nämnden beslutar enligt beredningens förslag.

Förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad gällande att-sats 1.
2. Motionen avslås gällande att-sats 2 och 3.

Reservation

Heidi-Maria Wallinder (V) reserverar sig till förmån för sitt yrkande.

§ 14 Övrig fråga

Per Strengbom tar upp att det förekommit bedrägeriförsök då någon ringt upp en äldre person, utgivit sig för att vara läkare inom regionen och bett den äldre personen att identifiera sig på en webbplats.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

§8 justerad 2023-01-18

Övriga §§ justerade 2023-01-23

Lina Eriksson

Ordförande

Per Strengbom

Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2023-01-24 intygas:

Christina Ersson